

Speciální pedagogika

Cíl speciální pedagogiky

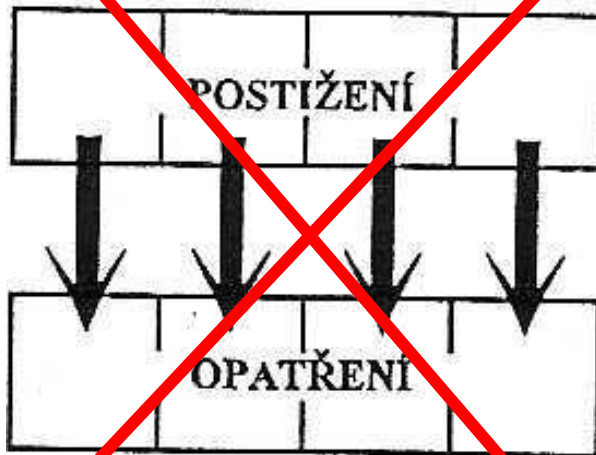
- **maximální rozvoj osobnosti** postiženého nebo znevýhodněného jedince a dosažení maximálního stupně **socializace**.

Komplexní péče

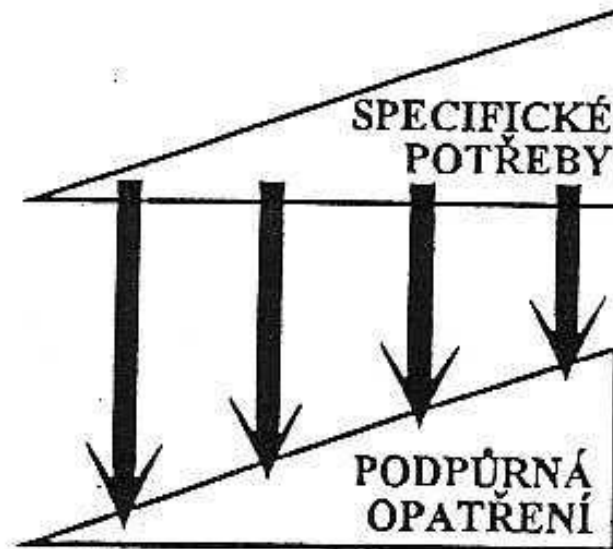
- **Zdravotnická zařízení**
- **Speciální pedagogická péče**
- **Vzdělávací systém**
- **Rodinná péče**

Vývoj přístupu k OZP

**POSTIŽENÍ
JAKO KATEGORIE**

**POSTIŽENÍ
JAKO DIMENZE**

Změna pohledu na postižení

- **impairment**
 - tělesná rovina
- **disability**
 - psychologická rovina
- **handicap**
 - sociální rovina
- **impairment**
- **activity**
- **participation**

Vzdělávání

- Na základě Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání **má každý právo na odpovídající vzdělávání.**
- povinná školní docházka

Důležité:

§ 16 Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

§ 18 Individuální vzdělávací plán

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

- **žáci se zdravotním postižením**
 - mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování.
- **žáci se zdravotním znevýhodněním**
 - zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání.
- **žáci se sociálním znevýhodněním**
 - rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy,
 - nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo
 - postavení azylanta, osoby požívající doplňkové ochrany a účastníka řízení o udělení mezinárodní ochrany na území ČR
- **žáci nadaní a mimořádně nadaní**

Další důležité paragrafy:

§ 36 Plnění povinnosti školní docházky + § 39

§ 37 Odklad povinné školní docházky

§ 41 Individuální vzdělávání

§ 46 Organizace základního vzdělávání odst. 3

§ 47 Přípravné třídy základní školy

§ 48 Vzdělávání žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem + § 48a

§ 51 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků + § 69

§ 81 Další podmínky konání maturitní zkoušky - odst. 11d)

Žáci se zdravotním postižením

- Mají právo bezplatně užívat při vzdělávání **speciální učebnice a speciální didaktické a kompenzační učební pomůcky** poskytované školou
- Dětem, žákům a studentům, kteří nemohou vnímat řeč sluchem, se zajišťuje právo na bezplatné vzdělávání prostřednictvím **znakové řeči**
- Dětem, žákům a studentům, kteří nemohou číst běžné písmo zrakem, se zajišťuje právo na vzdělávání s použitím **Braillova hmatového písma**
- Dětem, žákům a studentům, kteří se nemohou dorozumívat mluvenou řečí, se zajišťuje právo na bezplatné vzdělávání pomocí nebo prostřednictvím **náhradních způsobů dorozumívání**

- Pro žáky a studenty se zdravotním postižením lze zřídit školy, event. v rámci školy jednotlivé třídy, oddělení nebo studijní skupiny s upravenými vzdělávacími programy
- Žáci s těžkým mentálním postižením, žáci s více vadami a žáci s autismem mají právo vzdělávat se v **základní škole speciální**
- Ředitel má právo zřídit funkci **asistenta pedagoga** ve třídě, kde se vzdělává žák se speciálními vzdělávacími potřebami
- V případě dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a znevýhodněním je nezbytné vyjádření **školského poradenského zařízení**

Podmínky vzdělávání

- Odstraňovat architektonické bariéry
- Uplatňovat princip diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu
- Používat kompenzační pomůcky, vhodné učebnice a učební pomůcky
- Uplatňovat alternativní formy komunikace – znakový jazyk, Braillovo písmo, AAK
- Využívat působení druhého pedagoga
- Spolupracovat s rodiči
- Spolupracovat s poradenskými pracovníky

- Vzdělávání žáků s postižením či znevýhodněním rovněž upravuje vyhláška 73/2005 Sb. **o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných** ve znění vyhl. 147/2011 Sb. Vyhl. 27/2016

a

- vyhláška č. 72/2005, **o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních** znění vyhl. 116/2011 Sb. Vyhl. 197/2016

Vyhláška MŠMT ČR 73/2005 Sb.

ve znění vyhlášky č. 147/2011 Sb.

Změna od roku 2016!!!! Vyhl. 27

o vzdělávání dětí, žáků a studentů se
speciálními vzdělávacími potřebami a dětí,
žáků a studentů mimořádně nadaných

Vzdělávání ŽSVP a žáků mimořádně nadaných §1

se uskutečňuje s využitím

vyrovnávacích a podpůrných opatření.

Od roku 2017 – podpůrná opatření na
různých úrovních

- Podpůrná opatření představují podporu pro práci pedagoga se žákem, kdy jeho vzdělávání v různé míře vyžaduje upravit průběh jeho vzdělávání.
- Cílem úprav je především vyrovnávat podmínky ke vzdělávání žáka, které mohou být ovlivněny mírnými problémy nebo závažnými obtížemi, které jsou způsobeny nepřipraveností žáka na školu, odlišnými životními podmínkami a odlišným kulturním prostředím ze kterého žák vstupuje do vzdělávání. Současně početnou skupinu budou představovat žáci s nepříznivým aktuálním zdravotním stavem, který může ovlivňovat vzdělávání žáků nebo zdravotní postižení žáka.
- Podpůrná opatření jsou definována školským zákonem, podle rozsahu a obsahu se člení do I. – V. stupně. Podpůrná opatření různých stupňů lze kombinovat.
- Vedle organizace vzdělávání obsahují také speciální učebnice a pomůcky a kompenzační pomůcky.

- **I. stupeň** podpůrných opatření vždy navrhuje a poskytuje škola.
- **II. – V. stupeň** navrhuje a metodicky provází v jeho naplňování školské poradenské zařízení.
- Pro pedagoga je přirozené, že vzdělává heterogenní třídu, kde se žáci liší mírou nadání i případné potřeby úprav průběhu výuky.
- Podpůrná opatření specifikují vybrané druhy podpůrných opatření, které mohou uplatnit ve výuce pedagogové s cílem podpořit vzdělávání žáka zejména změnou pedagogických postupů -jedná se především o úpravy metod výuky, didaktické postupy a úpravy v kritériích hodnocení žáka, případně o změny ve strategiích učení žáka. Pokud je charakter obtíží žáka takový, že postačují pedagogické postupy, pak škola volí **1. stupeň podpůrného opatření**. Může postačovat zvýšená individualizace v postupech se žákem, a nebo je třeba, aby se na úpravách v postupech vzdělávání žáka domluvilo více pedagogů, pak je vhodné vytvářet **Plán pedagogické podpory**. Plán stručně popisuje, kde má žák problémy, co se v postupech práce změní a jak se to promítne do metod práce, organizace vzdělávání žáka i jeho hodnocení. Popis má být stručný, je záznamem pro pedagoga/y jak s žákem pracuje/jí, s jakým úspěchem. Pokud zvolené úpravy v práci s žákem nepovedou ani po 3 měsících k očekávané změně, obtíže žáka budou pokračovat nebo se budou ještě zhoršovat, pak vysílá škola zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka do školského poradenského zařízení (PPP nebo SPC).
- Školské poradenské zařízení žáka objedná k posouzení jeho vzdělávacích potřeb, objednáci lhůta by měla respektovat i důvody pro které žák do školského poradenského zařízení přichází.
- Na základě vyhodnocení všech podkladů se kterými žák do PPP nebo SPC přichází (Plán pedagogické podpory, vyšetření lékařů a klinických odborníků, vyšetření z jiných školských poradenských zařízení atd.), dojde k vyšetření žáka za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

- Po vyšetření a vyhodnocení všech souvislostí školské poradenské zařízení vydává **škola Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami**, které obsahuje závěry z vyšetření žáka a doporučovaná podpůrná opatření.
- K těm patří podpůrná opatření, která se vztahují k:
 - úpravě metod a forem vzdělávání žáka
 - podpoře školním poradenským pracovištěm
 - úpravě obsahu vzdělávání a případně k úpravě výstupů ze vzdělávání u žáků, kde je tato úprava možná a nezbytná
- organizaci vzdělávání (organizace výuky, volnočasových aktivit, prostorového uspořádání, práce s délkou vyučovací hodiny, délka přestávky, počet žáků ve třídě nebo skupině...)
- IVP
- Personální podpora pro práci pedagoga – asistent pedagoga, další pedagogický pracovník, školní psycholog/školní speciální pedagog,
- Podpora pro žáka - tlumočnický do českého znakového jazyka, přepisovatel pro neslyšící, průvodce pro orientaci v prostoru, osobní asistent nebo přítomnost další osoby
- Metodická podpora v intenzivní podobě ze strany ŠPZ po dobu 6 měsíců v případech, kdy škola vzdělává žáka, jehož vzdělávání a nastavení podpůrných opatření vyžaduje těsnou spolupráci s odborníky ŠPZ
- Hodnocení žáka – školské zařízení doporučuje přesně, jak je třeba zohlednit specifika žákových obtíží v jeho hodnocení a sebehodnocení, jak pracovat s kritérii, s motivací a s postoji žáků ke vzdělávání

Kompetence učitele v přístupu k postiženým žákům

- používat reedukační metody a postupy, kompenzační pomůcky
- vytvářet příznivé klima třídy
- rozpoznat dovednosti, vědomosti – s.p. dg
- motivovat žáka k činnosti tam, kde zažívá úspěch
- vnímat reakce dítěte
- vytvořit konstruktivní spolupráci s rodinou
- spolupracovat s poradenským pracovištěm

Učitel

- musí mít zájem o další vzdělávání a získávání informací o specifické problematice postižení
- musí pomoci žákovi překonat počáteční obtíže
- musí vytvořit motivující atmosféru ve třídě
- musí pomoci spolužákům naučit se žáka s postižením přijmout, komunikovat s ním, pomáhat mu
- měl by se seznámit a spolupracovat s rodinou
- měl by spolupracovat a konzultovat se speciálním pedagogem speciálního pedagogického centra, případně i s dalšími odborníky
- mohl by navázat na dosavadní zkušenosti z mateřské školy.

Vyhláška MŠMT ČR 72/2005 Sb.

ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb. - 197

O poskytování poradenských služeb ve
školách
a školských poradenských zařízeních

Poskytování poradenských služeb §1

Poradenské služby jsou poskytovány:

- dětem, žákům, studentům
- jejich zákonným zástupcům
- pedagogickým pracovníkům
- školám
- školským zařízením

Obsah poradenských služeb §2

Obsahem poradenských služeb je přispívat k

- **vytváření** vhodných **podmínek, forem a způsobů práce** pro žáky se SVP pro zdravý, tělesný, psychický a sociální vývoj
- naplňování vzdělávacích potřeb a **rozvíjení schopností, dovedností** a zájmů před zahájením a v průběhu vzdělávání
- **prevenci a řešení** výukových a výchovných **obtíží**, sociálně nežádoucích jevů (šikana, agresivní chování, zneužívání návykových látek)
- vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšího profesního uplatnění

Školská poradenská zařízení §3

- **Pedagogicko-psychologická poradna**
- **Speciálně pedagogické centrum**

Pedagogickým pracovníkům vykonávajícím pedagogickou činnost ve školách a školských poradenských zařízeních je poskytována odborná podpora za účelem zvýšení kvality poradenských služeb

Specifické poruchy učení a chování

Žáci se specifickými poruchami učení

Podmínky vzdělávání:

- **individuální péče**, respektování pracovního tempa, časté opakování učiva,
- **individuální přístup** pedagoga,
- přihlídnutí k charakteru vady při klasifikaci a **hodnocení**,
- použití **metod** nápravy SPU,
- snížený **počet žáků** ve třídě,
- pravidelný **režim** dne,
- **relaxace**,
- spolupráce s rodiči.

Žáci s poruchami chování

Podmínky vzdělávání:

- použití spec.-ped. metod a forem práce,
- nižší **počet žáků** ve třídě,
- změna **uspořádání** vybavení třídy,
- **odpočinkový kout**,
- **vybavení** pro sport a volný čas,
- vhodná **doprava** do školy.

Možnosti vzdělávání

základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení,

základní škola pro žáky se specifickými poruchami chování,

integrace, inkluzivní vzdělávání

Sociální znevýhodnění

Sociálním znevýhodněním je pro účely Školského zákona

- a) rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy,
- b) nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo
- c) postavení azylanta, osoby požívající doplňkové ochrany a účastníka řízení o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky podle zvláštního právního předpisu

Žáci se sociálním znevýhodněním

Podmínky vzdělávání:

- individuální nebo skupinová péče,
- přípravné nebo specializované třídy,
- pomoc asistenta,
- odlišné metody a formy práce,
- vlastní učebnice.

Možnosti vzdělávání

- Přípravné třídy základní školy,
- základní školy,
- školy, zřízené pro žáky se zdravotním postižením
 - výjimečně a pouze po dobu nezbytně nutnou pro vyrovnání jeho znevýhodnění, nejdéle na dobu 5 měsíců; po dobu, po kterou je žák takto zařazen, zůstává žákem původní školy.

Tělesné postižení

somatopedie

Žáci s tělesným postižením, zdravotně oslabení, dlouhodobě nemocní

Podmínky vzdělávání:

- odstraňování architektonických bariér,
- technické vybavení pro pohyb po škole, případně využití asistenta,
- didaktické pomůcky,
- používání kompenzačních pomůcek (vozík, lehátka, vhodné stolky a židle),
- PC.

Možnosti vzdělávání

mateřská škola pro tělesně postižené,

základní škola pro tělesně postižené,

střední škola pro tělesně postižené (střední odborné učiliště pro tělesně postižené, odborné učiliště pro tělesně postižené, praktická škola pro tělesně postižené, gymnázium pro tělesně postižené, střední odborná škola pro tělesně postižené),

integrace.

Zrakové postižení

oftalmopedie

osoba se zrakovým postižením

„jedinec, který i po optimální korekci (medikamentózní, chirurgické, brýlové, apod.) má problémy v běžném životě se získáváním a zpracováním informací cestou zrakovou (čtení černotisku, zraková orientace v prostoru, atd.).“

(Ludíková , 2002, s. 49)

Klasifikace vad

- dle vzniku:
 - vrozené
 - získané
- dle stupně:
 - slabozrakost (lehká, těžká)
 - těžce slabý zrak
 - nevidomost (praktická, totální)
 - poruchy binokulárního vidění (šilhavost, tupozrakost)

Žáci se zrakovým postižením

Podmínky vzdělávání:

- podnětné prostředí, znalosti učitele z oblasti ZP,
- nižší počet žáků ve třídě,
- materiální a technické vybavení, speciální učebnice, optické pomůcky, odstranění bariér v prostorách školy, vhodné osvětlení,
- didaktické kompenzační pomůcky (modely, lupy, počítače s programy,...),
- seznámení spolužáků s problematikou ZP,
- předměty speciální péče (prostorová orientace a samostatný pohyb).

Možnosti vzdělávání

mateřská škola pro zrakově postižené,
základní škola pro zrakově postižené,

střední škola pro zrakově postižené (střední
odborné učiliště pro zrakově postižené, odborné učiliště pro zrakově
postižené, praktická škola pro zrakově postižené, gymnázium pro
zrakově postižené, střední odborná škola pro zrakově postižené),

konzervatoř pro zrakově postižené,
integrace.

Sluchové postižení

surdopedie

Klasifikace podle ztráty v decibelech

(Lejska, 2003):

- Normální stav sluchu 0 dB – 20 dB
- Lehká vada, porucha sluchu 20 dB – 40 dB
- Středně těžká vada, porucha sluchu 40 dB – 60 dB
- Těžká vada, porucha sluchu 60 dB – 80 dB
- Velmi těžká vada, porucha sluchu 80 dB – 90 dB
- Hluchota komunikační (praktická) = zbytky sluchu 90 dB a více
- Hluchota úplná (totální) bez audiometrické odpovědi

Klasifikace podle doby vzniku

- prelingvální – před začátkem rozvoje řeči
- postlingvální – až po rozvoji mluvené řeči (ohluchlí)

Žáci se sluchovým postižením

Podmínky vzdělávání:

- právo na **výběr vzdělávací cesty** (bilingvální program, orální program, program totální komunikace),
- nižší **počet žáků** ve třídách,
- **znalost problematiky** SP všemi pedagogy,
- možnost **úpravy obsahu** učiva jednotlivých předmětů,
- **znalost speciálních metod**,
- pokračování v **logopedické péči**,
- materiální a technické vybavení a účinné **kompenzační pomůcky**,
- běžné i speciální **učebnice**, výukové videoprogramy, didaktické **pomůcky** aj.,
- SP žáci se sníženou úrovní rozumových schopností by se měli vyučovat podle speciálního vzdělávacího programu.

Možnosti vzdělávání

mateřská škola pro sluchově postižené,

základní škola pro sluchově postižené,

střední škola pro sluchově postižené

(střední odborné učiliště pro sluchově postižené, odborné učiliště pro sluchově postižené, praktická škola pro sluchově postižené, gymnázium pro sluchově postižené, střední odborná škola pro sluchově postižené),

integrace.

Narušená komunikační schopnost

logopedie

Klasifikace NKS

- narušení vývoje řeči (**OVŘ, vývojová dysfázie**)
- získaná orgánová nemluvnost (**afázie**)
- získaná psychogenní nemluvnost (**mutismus**)
- narušení zvuku řeči (**huhňavost, palatolalie**)
- narušení plynulosti řeči (**breptavost, koktavost**)
- narušení článkování řeči (**dyslalie, dysartrie**)
- narušení grafické stránky řeči
- symptomatické poruchy řeči
- poruchy hlasu
- kombinované vady a poruchy řeči

Symptomatické poruchy řeči

NKS provázející jiné, dominantní postižení

- řeč osob s DMO
- řeč mentálně postižených
- řeč nevidomých
- řeč sluchově postižených
- řeč autistů

AAK

- Makaton
- Bliss
- Sociální čtení
- Facilitovaná komunikace
- Znak do řeči
- Znakový jazyk
- Znakovaný jazyk
- Daktylotika
- Lormova abeceda
- Morseova abeceda
- Daktylografie
- VOKS
- Hand Mund systém
- Braillovo písmo
- Komunikační tabulky

Žáci s vadami řeči

Podmínky vzdělávání:

- individuální **logopedická péče**, která se prolíná všemi předměty,
- **individuální přístup** pedagoga,
- **informovanost** všech vyučujících o problematice řečového postižení žáka,
- vhodné **sociální klima**,
- snížený **počet žáků** ve třídě,
- zohledňující přístup ke **klasifikaci**,
- spolupráce s rodiči,
- spolupráce s SPC a s odbornými lékaři.

Možnosti vzdělávání

mateřská škola logopedická,

základní škola logopedická,

integrace.

Mentální postižení

psychopedie

Klasifikace mentální retardace

10. revize MKN (WHO) – 1992:

- 69-50 lehká MR
- 49-35 středně těžká MR
- 34-20 těžká MR
- 19 a méně hluboká MR
- jiná MR
- nespecifikovaná MR

Žáci s mentálním postižením

Podmínky vzdělávání:

- snížený **počet žáků** ve třídě,
- vhodně **upravené prostředí**,
- speciální **učební metody**,
- výběr učiva,
- **učitel** se spec. ped. kvalifikací,
- speciální zařízení a **kompensační pomůcky**,
- speciální učebnice.

Možnosti vzdělávání

**mateřská škola speciální,
základní škola praktická**

- 9 let → základní vzdělání,

základní škola speciální

- 10 let → základy vzdělání
přípravný stupeň (3 roky)
rehabilitační vzd. program,

**praktická škola,
odborné učiliště,
integrace.**

Žáci s autismem

Podmínky vzdělávání:

- upravené prostředí, samostatná lavice,
- individuální přístup,
- PC,
- učitel, vzdělaný v problematice.

SPC

Standardní činnosti center – příloha č. 2

▶ standardní činnosti společné

▶ standardní činnosti speciální

- centrum poskytující služby žákům s vadami řeči
- se sluchovým postižením
- se zrakovým postižením
- s tělesným postižením
- s mentálním postižením
- s poruchami autistického spektra
- žákům hluchoslepým
- žákům s více vadami

Standardní činnosti společné

- vyhledávání žáků se zdravotním postižením
- komplexní diagnostika žáka
- tvorba plánu péče o žáka
- přímá práce se žákem, raná intervence, krizová intervence
- kariérové poradenství pro žáky se zdravotním postižením
- podpora psychomotorického a sociálního vývoje žáka se zdravotním postižením v duchu ucelené rehabilitace (využívání prostředků pedagogicko-psychologických, léčebných, sociálních a pracovních)
- koordinace činností s poradenskými pracovníky škol, PPP, SVP
- zpracování návrhů k zařazení do režimu vzdělávání žáků se spec. vzdělávacími potřebami
- zpracování návrhů individuálních vzdělávacích plánů

Centrum pro žáky s tělesným postižením

- budování a rozvoj komunikativních, lokomočních, manipulačních dovedností žáků
- vývojový screening, diagnostika zrání CNS, včasná diagnostika organického poškození CNS, využití metodiky Walter Strassmeier, Portage
- metodika nácviku čtení a psaní (grafomotorika, alternativní metody čtení)
- speciální nácvik práce s počítačem jako prostředek komunikace a získávání informací
- logopedická péče (AAK, makaton, znak do řeči, sociální čtení)
- využití specifických forem terapie (arteterapie, muzikoterapie)

Centrum pro žáky se zrakovým postižením

- výcvik specifických činností, nácvik používání kompenzačních pomůcek
- smyslová výchova, rozvoj zrakových funkcí, zraková stimulace
- propedeutika čtení a psaní bodového písma, zvětšeného černotisku
- tyflografika, nácvik podpisu
- nácvik orientace a samostatného pohybu zrakově postiženého žáka, nácvik sebeobsluhy
- práce se speciálními pomůckami
- sociálně rehabilitační program
- koordinace setkání rodičů a pedagogických pracovníků
- metodické vedení asistentů pedagogů

Centrum pro žáky se sluchovým postižením

- budování a rozvoj **komunikačních dovedností** klienta
- **orální komunikace** (logopedické techniky: výstavba mluvené řeči od hlásek po věty, náprava výslovnosti, posazení hlasu, rozvoj slovní zásoby, sluchová výchova, rytmizace, dechová cvičení...)
- **vizuálně motorická komunikace** (znakový jazyk, oční kontakt, jemná a hrubá motorika, mimika obličeje, polohy a postavení rukou, umístění v prostoru, pojmová a slovní zásoba ve znacích, stavba věty)
- výcvik **čtení s porozuměním**
- výcvik **odezírání**
- **kurzy znakového jazyka** pro rodiče a další uživatele služeb

- nácvik činností pro vyšetření audiometrem
- speciální příprava na operaci kochleárního implantátu a pooperační rehabilitační péče
- cvičení na **posilování** nepostižených **smyslových funkcí**
- nácvik používání **kompensačních pomůcek**
- individuální a skupinové **terapie** pro rodiče vedené psychologem
- rodinná terapie, krizová terapie, terapie pro neslyšící rodiče.....
- instruktáže pro rodiče

Centrum pro žáky s mentálním postižením

- metodika cvičení pro děti raného věku (Strassmeier, Portage, vývojový screening)
- smyslová výchova, rozvoj hrubé a jemné motoriky, nácvik sebeobsluhy a sociálních vztahů)
- rozvoj estetického vnímání, hudební, výtvarné a pohybové činnosti
- rozvoj grafomotoriky, systematický rozvoj slovní zásoby, systematický rozvoj dílčích funkcí
- logopedická péče (AAK, piktogramy. znak do řeči, komunikační tabulky, sociální čtení a počty)
- nácvik prvního čtení a čtení hůlkového písma, hůlková písanka, využití počítače, alternativní formy čtení
- využití arteterapie a muzikoterapie

Centrum pro žáky s poruchami autistického spektra

- domácí program – rozvoj funkční komunikace, sociálních dovedností, pracovních návyků, sebeobsluhy, volnočasových aktivit, eliminace problémového chování, práce s rodinou
- metodika strukturovaného učení, aplikované behaviorální analýzy
- spolupráce se školskými zařízeními a ostatními účastníky péče, semináře, konzultace
- rodičovské skupiny
- instruktáž, podpůrná skupina, řešení výchovných problémů, sourozenecké vztahy
- nácvik funkční komunikace, sociálního chování a zvládání náročného chování

Centrum pro žáky hluchoslepé a s více vadami

- Centrum pro žáky hluchoslepé
- použijí se standardní činnosti speciální podle typu zdravotního postižení žáka

- Centrum pro žáky s více vadami
- použijí se standardní činnosti speciální podle typu zdravotního postižení žáka